

Udialo sa

Spoločne sme si vychutnávali prichádzajúcu atmosféru Vianoc...

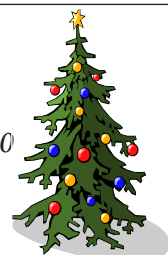
strana 5

Farnosť

...slávením polnočnej svätej omše vstúpime do vianočných sviatkov...

strana 9

*Príjemné prežitie
Vianočných sviatkov
a šťastný nový rok, 2020
Vám želá
Redakcia*

ŠTIAVNICKÉ TO I TO

ČASOPIS OBCE LIPTOVSKÁ ŠTIAVNICA

toito.liptovskastiavnica.sk

ROČNÍK XXI, ČÍSLO 4

DECEMBER 2019

NEPREDAJNÉ

Chcem zostať taký, aký som

Dušan Lauko

Vážení spoluobčania, každý človek má v určitom čase a v určitú chvíľu svoje veľké dni. Ja ako Váš starosta obce som mal takýto deň 3.12.2019, kedy som sa dožil okrúhleho jubilea 60 rokov. Pri tejto príležitosti sa chcem poďakovať hlavne mojej rodine, ale tiež všetkým spolupracovníkom za trpezlivosť pri výkone funkcie starostu obce.

60-tka je v mnohých prípadoch len číslo, ale ja tvrdím, že je to čas, ktorý prezrádza a hovorí, že človek má odžitie určite viac ako má pred sebou. Chcem sa poďakovať a byť hrdý aj na Vás ostatných spoluobčanov, za všetko, čo sme spolu počas uplynulých období prežili. Som hrdý a nesmierne šťastný za moju rodinu, za moje 4 vnučky, ktoré sa tešia zo života a ro-

bia mi neskutočnú radosť. Viete, keď som mal deti ja, nevedel som ani ako vyrásť. Ale starať sa a tešiť z vnúčať je niečo neskutočne krásne. Prajem to každému. Kto len troška môže, aby sa na budúce generáciu pozeral so vztýčenou hlavou, ale hlavne s radosťou. Chcem sa poďakovať aj za zdravie, ktoré nemám síce 100%-tné, ale predsa pri 60-tke už niečo musí aj bolieť. Strašne rád obdivujem našu liptovskú prírodu a teším sa, keď môžem vo svojom veku navštíviť naše krásne doliny, ale celkovo prírodu.

Čo ďalej? Chcem zostať taký, aký som bol vždy, budem sa snažiť vždy o dialóg a riešiť veci s prehľadom a v pokoji. Viem aj to, že dnešný svet je zložitý, uponáhľaný a v mnohých prípadoch maximálne konzumný, ale aj napriek tomu Vás chcem uistiť, že zostanem taký aký som. ■

Adventný čas

Katarína Kačalková

Adventný alebo predvianočný čas je v posledných rokoch typický tým, že zovšadiaľ na nás útočí vianočný tovar, vianočné reklamy, čoraz častejšie počuť už vianočné piesne a všetko to smeruje k tomu, aby sme si akosi predĺžili ten relatívne krátky čas do sviatku Troch kráľov, kedy sa opätovne začne pracovný zhon. Vieme však, že adventom Vianoce nezahájajú, je to stále len čas očakávania narodenia Ježiša Krista a taktiež jeho druhého príchodu na konci časov.

Adventné obdobie je vymedzené štyrmi nedeľami pred sviatkom narodenia Ježiša Krista a asi najznámejším symbolom tohto obdobia je adventný veniec. Okrem svojho

praveho významu dnes vo svojich nespočetných variáciách plní aj doplnkovú a dekoratívnu funkciu obytných interiérov.

Podme sa pozrieť v stručnosti na jeho pôvod. Z histórie vieme, že veniec je oddávna symbolom víťazstva a dôstojnosti. Prejavuje sa ním úcta a radosť z víťazstva. V tomto význame adventný veniec vzdáva hold tomu, ktorý je očakávaný ako Kráľ a Osloboditeľ. Horiace sviece symbolizujú Krista, ktorý je „svetlom sveta“.

Tradičia hovorí o tom, že ad-

Pokračovanie na str. 8

Rozpočet obce na rok 2020

Bežné príjmy	EUR
Daňové príjmy z majetku (podielové dane)	1 620 083
Daňové príjmy – daň z nehnuteľnosti, dňa za psa, TKO, ubytovanie a verejné priestranstvá	101 225
Nedaňové príjmy (prenájom pozemkov, budov, priestorov a objektov)	2 200
Nedaňové príjmy (administratívne poplatky, ŠKD, stravné, predaj tovarov a služieb)	17 170
Bežné granty a transfery – na ZŠ a dotácie na prenesený výkon štát. správy	133 178
Bežné príjmy spolu	1 873 856
Kapitálové príjmy	0
Príjmové finančné operácie	0
Bežné výdavky	EUR
Výdavky verejnej správy	149 875
-prenesené kompetencie	2 910
- mzdy, príplatky a odmeny	86 001
- odvody do poisťovní	31 900
- tovary a služby	29 064
- transfery na nemocenské dávky	0
Finančná oblasť	8 109
Ochrana pred požiarmi (energie, materiál, údržba, dopravné a odmeny)	3 685
Cestná doprava	10 280
Nakladanie s odpadovými vodami	0
Nakladanie s odpadmi	28 000
Verejná zeleň	3 000
Rozvoj obce (mzda vodiča, materiál, dopravné traktor, nájom, dohody o prac. činnosti)	19 354
Verejné osvetlenie	13 750
Dotácie z rozpočtu obce	28 000
- TJ Družstevník	23 500
- Šachový klub Investspol	1 000
- Evanjelická cirkev a. v.	500
- Rímsko- katolícka cirkev	1 000
- Poľovnícke združenie Salatín	1 000
- Jednota dôchodcov	1 000
Rekreačné a športové služby (oprava siete ihrisko, údržba kosačky, energia, nákup orezávača stromov, všeobecný materiál)	5 500
Kultúrny dom (energie, materiál, údržba budovy a odmena správcovi, akcie obce)	27 615
Ostatná kultúra (údržba MR, tlač To i to, konces. popl.)	11 596
Dom smútku a cintorín (energia, materiál, odmena správcovi, členské príspevky)	5 830
Základná škola	113 700
Materská škola	48 478
ŠKD (mzdy, odvody vychovávateľke, materiál a stravovanie)	14 910
Školská jedáleň (mzdy, odvody a strava kuchárka a vedúca ŠJ, materiál)	51 870
Centrá voľného času, transfery súkromnej základnej umeleckej školy	1 223 554
Opatrovateľská služba (mzdy, odvody opatrovateľke, materiál a stravovanie)	8 350
Bežné výdavky spolu	1 775 456
Kapitálové výdavky	79 400
Zateplenie požiarnej zbrojnice	7 000
Chodník ul. Hlavná	15 000
Chodník Kľučiny	3 000
Rozšírenie ul. Okružná I. etapa	5 000
Nákup pozemkov Kutiny	10 000
Projekt zavlažovanie futbalového ihriska - spoluúčasť	4 000
Zníženie stropu Kultúrny dom	8 500
Močiar – športové ihriská	15 000
Územný plán obce	8 000
Projektové dokumentácie	2 000
Chodník – prepoj ul. Nová a ul. Poza Drevenice	1 900

Podrobné členenie rozpočtu nájdete na webovej stránke obce

Ulica zostane odhrnutá len v polovičnom profile

Postrehy starostu obce

Dušan Lauko

Vážení spoluobčania, priatelia. Pred dverami máme vianočné sviatky. Ešte skôr ako sa zahlbíme do vianočnej atmosféry, považujeme nad každodennými radostami a starosťami. V mojich postrechoch však chcem hovoriť o dvoch skutočnostiach, ktoré sa dotýkajú každého z nás. Prvou témou je každoročne opakujúca sa téma odhrňania a údržba miestnych komunikácií v obci v zimnom období. Obecné zastupiteľstvo tohto roku rozhodlo, že zimnú údržbu budeme robiť prostredníctvom externej firmy, ktorú bude zastupovať Michal Jančí. Zo strany obce bola podpísaná zmluva, ktorá stanovuje podmienky za akých bude údržba vykonávaná. Vás chcem poprosiť, ako každý rok – neparujte svoje autá na miestnych komunikáciách! Počas zimy to prekáža pri údržbe a rovnako je aj zvýšená možnosť autonehody. Skúsme urobiť všetko preto, aby hlavne počas výdatnejšieho sneženia boli autá na našich vlastných pozemkoch,

resp. dvoroch, aby údržba bola urobená na 100 %. Viete, ja ako starosta, Vás o toto prosím každý rok, ale výsledný efekt je tak 50%-ný. Na druhej strane sú občania, ktorí s autom neustúpia a na druhý deň sa sťažujú, že pred ich nehnuteľnosťou nie je odhrnuté. Nuž nehnevajte sa, ale v takýchto prípadoch to zrejme lepšie nebude a ulica zostane odhrnutá len v polovičnom profile. Vážení spoluobčania, chcem Vás poprosiť aj o spoluprácu. Ak zbadáte v obci namrznuté miesta, neupravené plochy, netreba sa hneď rozčuľovať, ale prosím Vás o telefonát a ja urobím nápravu. Viete, zimná údržba nikdy ne-

bude stopercentná a ani spokojnosť s ňou. Keď napadne za 8 hodín pol metra snehu, nedá sa reagovať na každom jednom úseku okamžite. Preto budíme navzájom tolerantní.

Druhou témou, ktorou sa chcem ponašovať, je téma celospoločenskou. Je to výskyt a užívanie drog. Mal som viac pripomienok a sťažností, že aj v našej obci dochádza k predaju drog. Zatiaľ nechcem tvrdiť, že ide o našich občanov. Naši obyvatelia mi tvrdia, že v priestoroch pod horárňou sa pravidelne stretávajú skupinky, ktoré podľa všetkého robia nekalú činnosť. Informoval som o týchto pripomienkach od našich spoluobčanov aj

Obvodné oddelenie Policajného zboru v Liptovskej Teplej a o danej problematike vedia. Preventívne budú toto miesto monitorovať. Vás, vážení občania, chcem touto cestou vyzvať, ak v danej lokalite uvidíte našich, či cudzích občanov, buďte pozorní a nie ľahostajní. Stáva sa mi, že na obecný úrad príde muž, žena, ktorí s určitosťou videli, počuli, zazili, avšak keď sa opýtam na základnú otázku – napríklad na ŠPZ auta, ktoré videli, tak nikto o ničom konkrétnom nevie. Vieme aj to, že tejto otázke a skutočnosti sa naša spoločnosť zrejme nevyhne, ale urobme všetko preto, aby naša obec, čo sa týka drog bola úplne na okraji diania a aby sme neriešili tragédie našich rodín. Rodičia, prosím Vás, buďte všímaví pri výchove svojich detí.

K nastávajúcim sviatkom Vám chcem popriať všetko dobré, hodne zdravia, šťastia, pokoja v kruhu svojich blízkych a všetko dobré do nového roku 2020

Váš starosta obce.

Nevšedná udalosť

Už od rána 9.10.2019 žila obec v očakávaní veľkého športového sviatku. Proti domácemu mužstvu TJ Družstevník Liptovská Štiavnica bol v 2. kole Slovenského pohára vylosovaný slávny futbalový klub ŠK Slovan Bratislava. Počasie nám síce neprialo, ale aj napriek tomu bolo o 15-tej hodine všetko pripravené k odohraniu zápasu. Konečný výsledok stretnutia bol 0:4 v prospech klubu Slovan, ale aj napriek tomu diváci, ktorí sa stretnutia zúčastnili, odchádzali domov s dobrým pocitom po peknom výkone aj našich domácich futbalistov. Prostredníctvom kamier a mikrofónov sa o tomto stretnutí dozvedela široká verejnosť nielen v regióne, ale aj na celom Slovensku. Ďakujeme hosťujúcemu mužstvu za korektný výkon a slušné športové správanie. Zápasu sa zúčastnilo takmer 500 divákov z blízkeho i ďalekého okolia. Poďakovanie patrí všetkým organizátorom za hladký priebeh futbalového zápasu.

Text: D. Lauko, Foto: D. Dírer

Vianoce môjho detstva

Edita Haluzová

Za dvadsať rokov prispievania do To i To som toho popísala už veľa. Keďže sme opäť v adventnom období a deti sa tešia na darčeky od Ježiška som zrazu mala dojem, že už ani nemám nič nové, čo napísať na túto tému. Lebo veď všetci poznáme priebeh súčasných Vianoc.

A tak som zalovila v pamäti, lebo človeku v mojom veku najlepšie slúži staro pamäť. Aké boli Vianoce môjho detstva? Dnešní mladí ľudia sú kŕmení informáciami aké strašné to bolo za „totáča“. Na všetko sa stáli fronty, hlavne na banány, mandarínky a pomaranče. Keď sa zamyslím, otec nám vždy kúpil sedem pomarančov. Každému jeden, lebo v špajzy stáli debničky s jablkami, hruškami a na polici bol hlinený hrniec so sušenými slivkami. Pomaranče, krásne červené jablká a vlašské orechy zabalené do pozlátka poviazal potom zlatou nitkou a použil ako ozdoby na stromček. Pomaranče sme si obrali, až keď sa oberal stromček.

K ovociu na stromček pribudli krásne sklenené vtáčiky, vianočné gule, anjelské vlasy a sviečky. Zdobenie stromčeka a zabíjanie kapra na štedrý deň bola otcova doména. My sme mohli len pomáhať. Mama piekla kysnuté koláče a opekance, ktoré sme jedli na štedrý deň na obed, aby sme nedochytávali dobroty chystané na večeru. Pod stromček sme dostávali iba jeden darček. Na viac peňazí nebolo. Neboli televízory, tablety, ani mobily. Nerobili sa žiadne selfička. A akosi nám ani v tom čase nechýbali.

V adventnom období sa dodržiaval pôst a preto naším častým jedlom boli kaše. Napríklad zemiaková gulaša poliata popraženou cibulkou s masťou. Nechýbala ani kukuričná kaša poliata maslom a posypaná cukrom. Ja som mala rada ryžu v mlieku, alebo vajcové halušky v mlieku. Starý otec nám pravidelne v piatok varieval smetisko. Boli to varené zemiaky, na ktoré prihodil za hrst kapusty. Po uvarení vodu zliat a zapražil ju masťou, na ktorej popražil 3 strúčiky cesnaku. Táto príloha slúžila ako prevencia proti hlístam.

Na štedrý deň mama uvarila hriatô, bola to vodka namočená v mačkoloni, bol to horký koreň, ktorý sa pridával ako digestívum. Upálil sa karamel z cukru, priliala sa vodka, klinčeky a škoricica celá a podávala sa ako prípitok pred štedrou večerou. Potom nám rozdala oblátky s medom, na rad prišla kyslá polievka, ktorá sa varila z čerstvej a údenej ryby, hríbov, cesnaku a cibule. Zahustila sa krúpami a zjemnila smotanou. Potom prišiel na rad vyprážený kapor so šalátom, koláč štedrák a rozkrajovali sa jabĺčka. Hľadali sme symbol zdravia - hviezdičku. Po večeri a poďakovaní za dary tradičnou modlitbou najmladší člen rodiny vyberal a rozdával darčeky. Keď sme sa už vytešili z darče-

ka teplo sme sa poobliekali a rozbehli sme sa po vrždajúcom snehu spievať po dedine koledy *...dobrý pastier sa narodil, Ježiško krásny na nebi jasný* a pod. Vianočné sviatky boli vždy sviatkom rodiny. Ak to bolo čo i len trochu možné, celá rodina sa schádzala okolo štedrovečerného stola, tajne sme maškrtili, počúvali sme príbehy rodičov a starých rodičov, alebo sme chodili do vaškuchyne ku starému otcovi, ktorý nám pri petrolejke rozprával strašlivé príbehy o svetlonosoch, alebo čítal rozprávky z Veľkej knihy rozprávok.

Tak takéto boli Vianoce môjho detstva a ja na ne spomínam s nostalgiou, lebo boli skromné, bez okázalých darčiekov, ale v mojej duši navždy ostávajú ako tie najkrajšie spomienky na moje detstvo.

Mikulášske posedenie - Ružičky

Foto E. Haluzová

Keď píšem tieto riadky je sviatok Mikuláša a ja sa chystám na mikulášske posedenie k Ružičkám. Sú to telesne postihnuté deti, ktoré tak ako po pominulých rokoch prichýlila vo svojom klube Bratská jednota baptistov. Bude sa variť kapustnica, vítať ujo Mikuláš, rozdávať darčeky. Rozžiarené očka plné očakávania, to je darček, ktorý každý rok od nich dostávam ja. Na oplátku im donesiem čerstvo upečený makovo kokosový koláč bez múky, lebo veľa detí má bezlepkovú diétu.

Na záver mi dovoľte popriať všetkým čitateľom To i To nádherné prežitie vianočných sviatkov v kruhu svojej rodiny a do Nového roku 2020 veľa-veľa zdravia a pokojných dní. ■

Nové označenie vstupu do obce

V obci pribudlo nové označenie vstup a výstup do obce. Označenie sa zrealizovalo za významnej pomoci Ing. Františka Belku, za čo úprimne ďakujeme. Starosta obce

Štiavničania vo vianočnej Viedni

Dušan Lauko

Dňa 29.11.2019 zorganizovala obec z jednodňový zjazd do hlavného mesta Rakúska - Viedne. Zájazdu sa zúčastnilo 43 ľudí, väčšinu tvorili obyvatelia obce, ale svojou účasťou nás podporili aj priatelia obce. Od 13:00 sme mali možnosť prostredníctvom sprievodkyne spoznať užšiu časť historickej Viedne, ktorá trvala 2 hodiny. Následne sme navštívili samotné vianočné trhy. Spoločne sme si vychutnávali prichádzajúcu atmosféru Vianoc a mohli sme vidieť aj niečo iné ako máme doma na Slovensku. Domov sme sa vrátili s konštatovaním, že výlet bol náučný, zábavný - k spokojnosti všetkých. Tešíme sa na vianočné trhy na budúci rok

Foto z archívu obce

Stretnutie s Mikulášom

Dušan Dírer

*Milý Mikuláš,
neobíd' že nás!*

*Čakáme Ťa s túžbou všetci,
dones dary vo svojom vreci.*

Tak ako po minulé roky, nesmel chýbať ani teraz. V piatok 6.12.2019, krátko po 16:15, zavítal Mikuláš do našej obce. Rozsvietil vianočný stromček, vypočul si pripravený kultúrny program detí z miestnej Základnej školy a obdaroval balíčkom sladkostí všetky deti od jedného do 10 rokov.

Mikuláš opäť rozdával darčeky... Foto: D. Dírer

Fotogalériu z akcie nájdete na adrese

<https://lnk.sk/cdX2>

Posedenie s dôchodcami

Dušan Dírer

Nedeľa 20. 10. 2019 patrila skôr narodeným spoluobčanom, keďže sa už po dvadsiaty štvrtý krát uskutočnilo v sále miestneho Kultúrneho domu Posedenie s dôchodcami. Po kultúrnom programe, v ktorom tento rok vystúpil spevácky súbor Sučianka, odovzdal starosta obce malý dar spoluobčanom, dožívajúcim sa v tomto roku 75, 80, 85 a 90 rokov. Potom nasledovala slávnostná večera a družný rozhovor pri poháriku vínka...

Foto: D. Dírer

Fotogalériu z akcie nájdete na adrese
<https://lnk.sk/rsL2>

Prípitok s jubilantami...

Foto z archívu obce

Záložka do knihy spája školy

Katarína Lajčiaková

Tento rok prebehol desiaty ročník projektu „Záložka do knihy spája školy“, ktorý sa realizuje každoročne pri príležitosti Medzinárodného dňa školských knižníc. Ide o česko-slovenský projekt, ktorého cieľom je nadviazanie kontaktu medzi českými a slovenskými školami a zároveň ide aj o podporu čítania prostredníctvom výmeny záložiek do kníh. Žiaci tvorili záložky do knihy ľubovoľnou technikou, pričom záložky mali rôzny tvar a veľkosť. Názov tohtoročnej témy bol „*List za listom – baví ma čítať*“. Žiaci sa snažili pretaviť nádherné myšlienky, príbehy a postavy do krásnych ilustrácií na záložkách, pričom rozvíjali svoju tvorivosť a kreatívneho ducha. Predlohou im boli nielen

slovenské, ale aj zahraničné rozprávky, príbehy a povesti. Tento rok bolo prihlásených do projektu 1163 škôl s celkovým počtom žiakov 131 889 a z toho bolo 423 českých škôl.

Naša základná škola dostala v tomto projekte za partnerskú školu Základnú školu v Jarošove nad Nežárkou, ktorej sme poslali žiakmi vytvorené záložky spolu s listami, ktoré písali naši žiaci, aby svojim novým českým kamarátom predstavili našu obec a základnú školu. Od žiakov z partnerskej školy sme dostali rovnako krásne záložky, darčkové predmety a list, v ktorom

nám tiež predstavili svoju školu. Dozvedeli sme sa, že ich škola sa nachádza v Juhočeskom kraji a má rovnaký počet žiakov ako naša.

Sme radi, že vznikol tento medzinárodný projekt, vďaka ktorému môžu žiaci rozvíjať nielen svoje čitateľské a literárne vedomosti, ale aj výtvarné zručnosti a súčasne spoznávať aj nových spolužiakov zo susednej krajiny.

Čas vianočný

Renáta Cagalincová

A je tu opäť! – vianočný čas. Čas, ktorý topí ľady v srdciach a prináša radosť a lásku do každého domu. Vianoce sú však i obdobím zhonu a priprav. Vyberáme darčeky, pečieme vianočné dobroty, robíme veľké upratovanie. Často sa nestihneme ani zastaviť a prehodiť pár slov so svojimi známymi. Avšak veľké upratovanie si musíme najprv urobiť vo svojom vnútri. Zastaviť na chvíľku ten neúprosný čas a obzrieť sa okolo seba. Spomenúť si na časy, kedy sme ako malé deti pobehovali pri zdobení vianočného stromčeka plný očakávaní, či nám Ježiško splní naše sny. Tie malé pojašené deti robia Vianoce ozaj najkrajšími a najveselšími. Vianoce bez detí sú smutné a tiché. Nikde nepočuť to sladké džavotanie, ale vôkol sa rozprestiera ticho a sem tam preskočí iskierka z tlejúceho kozuba. Ale iskierka vo veľkých detských očiach je kľúčom k našej radosťi. Na to tajomstvo, ktoré Vianoce majú sa pozeráme priamo cez naše deti. Detská dušička vníma tieto sviatky s očakávaním. Čaká na ten okamih, kedy začne zdobiť vianočný stromček, kedy sa pod ním akoby šibnutím čarovného prútika zjavia dar-

čeky. To nadšenie, keď malé nemotorné ručičky trhajú papier a priam bez dychu otvárajú svoje darčeky. Naše srdce poskočí pri pohľade na žiarivce očká a pocit, že sme niekoho spravili šťastným, sa nedá opísať slovami. A to hreje človeka viac, ako teplý kožuš. Chceli by sme vrátiť čas a stať sa znova tým dieťaťom, znova prežiť bezstarostne tento radostný čas, nemyslieť na všetky starosti, ktoré máme. Tak ako dieťaťko v jasličkách prinieslo pokoj celému svetu, i naše deti v nás zanechávajú pocit šťastia. Vtedy zablúdime myslou pár rokov dozadu a pozeráme sa na krásne prestretý štedrovečerný stôl. Mamu, ktorá pripravuje večeru a vôňa jedál sa nesie celým príbytkom. Otca, ktorý s nami ozdobuje vianočný stromček, a ktorého ruka nás vedie ku stolu. Cítíme tú vôňu ihličia. Zapálená svieca na stole rozhorí naše srdcia a všetci spolu odriekame modlitbu pred večerou. Kútikom očka sa pozrieme pod plný stromček a v duchu hádame, ktorý dar-

ček je ten náš. Záhľadný úsmev našich rodičov, keď výskame od radosti nad darčekom, ktorý sme si priali. Najdôležitejší je však pocit, ktorý v nás zostal po celé tie roky. Pociť bezpečia a istoty. Lásku, ktorú sme od rodičov dostávali plným priehrstím. To je tá pravá vôňa Vianoc. Chceme, aby túto vôňu cítili takisto i naše deti, keď nám obeľujú vlasy a opierajúc sa o drevenú palicu nás budú pevne držať za ruku. Práve ten najjednoduchší darček spraví často krát väčšiu radosť ako nejaká vzácnosť. Je darovaný zo srdca a to poteší najviac. Dôležitejšie ako prepchatý stromček plný darčkov je teplo domova. Pociť, že je vždy kam vrátiť sa. Tam nás stále niekto čaká a myslí na nás. Ľudia dlhé hodiny cestujú preplnenými vlakmi a autobusmi za svojimi rodinami. Akoby

Pokračovanie na str. 7

Bubnovačka

Foto z archívu školy

Tatiana Šindleryová

Dňa 19. novembra 2019 sa naša škola zapojila do celoslovenskej akcie s názvom Bubnovačka. Aj tento rok táto akcia symbolicky upozornila na dôležitosť ochrany detí pred násilím a otvorila v spoločnosti tému včasnej prevencie.

S deťmi je potrebné o témach násilia otvorene komunikovať, ideálne vo veku 7-8 rokov, kedy si vy-

tvárajú prvé vzťahy mimo domova. Je dôležité, aby rozumeli emóciám, ktoré násilné správanie vyvoláva, aby vedeli

na situácie správne zareagovať, a aby dokázali v prípade potreby požiadať o pomoc dospelého. Ticho nič nerieši. Ticho deti pred násilím neochráni.

V rámci akcie Bubnovačka sme sa so žiakmi rozprávali na tému násilia, pozreli sme si film Zuzanka Hraškovic, vyrobili plagát Planéta bez násilia, vypočuli báseň, ozvali sme sa tleskaním, dupaním, búchaním a hlavne neboli sme ticho!!!

Foto z archívu školy

VŠETKOVEDKO

Katarína Pastuchová

Dňa 28. 11. 2019 sa aj v Základnej škole v Liptovskej Štiavnici uskutočnil vedomostný súboj najmúdrejších z najbystrejších VŠETKOVEDKO. Jedná sa o celoslovenskú súťaž pre žiakov 2.- 4. ročníka ZŠ zo všetkých oblastí vedy („z každého rožka troška“), ktorý organizuje Talentída, n. o. z Bratislavy. V tomto školskom roku išlo už o 11-ty ročník a súťaže sa zúčastnilo takmer 22 000 žiakov základných škôl.

Celoslovenská vedomostná súťaž VŠETKOVEDKO patrí na základných školách nielen medzi deťmi, ale aj medzi učiteľmi, medzi najobľúbenejšie. Je špecifická svojím zameraním – nevyžaduje podrobné vedomosti z jedného izolovaného predmetu, ale prepojenie všetkého, s čím sa deti doteraz v škole alebo v rodine stretli a čo sa naučili.

Žiaci získavajú v súťaži aj nové skúsenosti dôležité pre ďalšie štúdium – čítanie s porozumením, prácu s testom a odpoveďovým hárkom. Vyskúšajú si, či

Foto z archívu školy

dokážu v správnej chvíli podať v určenom čase ten najlepší výkon.

Deti sa veľmi tešia a pripadajú si výnimočné a hrdé, ak sa im podarí získať titul VŠETKOVEDKO alebo VŠETKOVEDKOV UČEŇ. Ich úspech teší aj ich učiteľov, lebo je krásnym ocenením ich práce.

Jedná sa o dobrovoľnú súťaž a je z tohto dôvodu chvályhodné, že aj mnohí naši žiaci pristupujú k vzdelávaniu zodpovedne a neboja sa zmerať si sily s kamarátmi. V tomto roku naša škola použila aj menší motivačný prvok a to tým, že pristúpila k preplateniu polovice štartovného pre každého

prihláseného účastníka súťaže. Za financie môžeme poďakovať sponzorom z obce a to cvičenkám pod vedením Mgr. Janky Kohútovej. Každý súťažiaci má pridelený špeciálny kód, pod ktorým súťaží a jeho zadaním sa taktiež dostane k svojim výsledkom po 20. 12. 2019 na adrese www.vsetkovedko.sk. Držíme všetkým palce!

Čas vianočný

Pokračovanie zo str. 6

nás to puto, ktoré medzi sebou máme, práve vo vianočný čas priťahovalo silnejšie a silnejšie. Každý z nás si vtedy spomenie na svojich blízkych, akoby v bežné dni na to nebol čas. Vianoce robia s nami divy, vtedy i náš najväčší

nepriateľ zdá sa byť nejaký lepší. Zabúdame na dávne krivdy a pohárom vína si štrngáme spolu na zdravie. Preto ponorme sa do atmosféry krásnych Vianoc. Zahodme všetky povinnosti za seba a venujme sa svojim blízkym. Urobme zo seba to malé nevinné dieťa a radujme sa s úprimnosťou v srdci. Naše detičky sú

nám vzorom, že Vianoce sa dajú prežiť bez zhonu a stresov. Usmievajme sa na ľudí okolo seba, svet bude krajší pre nás, ale i pre nich. A naplnení dobrotou a pokorou si sadnime k štedrovečernému stolu. Vtedy nám Ježiško donesie ten najväčší darček – LÁSKU, POHODU A ŠŤASTIE

Adventný čas

Pokračovanie zo str. 1

ventný veniec vyrobil začiatkom 19. storočia nemecký evanjelický pastor Johann Henrich Wichern. Vystudoval teológiu a pôsobil ako učiteľ v hamburskej nedeľnej škole. Pôsobil aj ako vychovávateľ a staral sa o chudobné a opustené deti, ktoré sa pod jeho vedením vyučili v rôznych remeslách.

Deti neustále kládli pastorovi otáz-

ky, koľko dní ešte ostáva do Vianoc a tak sa pastor rozhodol vyrobiť drevený veniec so sviečkami, deväťnástimi tenšími, ktoré predstavovali všedné dni a so štyrmi hrubšími, ktoré symbolizovali štyri adventné nedele. Konečná podoba adventného venca sa zjednodušila a ustálila so štyrmi sviečkami, ktorých postupné zapalovanie upozorňuje na blížiaci sa vianočný sviatok.

Adventný veniec sa stal súčasťou takmer každej domácnosti. Či už sme veriaci alebo nie, je dobré vedieť, aký symbol to leží na našom stole, čo nám chce vyjadriť a na čo nás upozorniť. Tak skúsme vnímať význam adventného venca a obohatiť ním nielen krásno našich izieb, ale najmä bohatstvo nášho vnútorného sveta.

Kráľovná bez poškrvny dedičného počatá

František Perignát, kaplán

9. december sa stal pre nás tohto roku výnimočný, slávili sme slávnosť Nepoškrvneného počatia Panny Márie. Zvlášť výnimočný je pre našu obec, lebo práve tomuto tajomstvu zo života Panny Márie je zasvätený náš kostol v Liptovskej Štiavnici a tak sa Mária, počatá bez poškrvny dedičného hriechu stala našou mocnou patrónkou a orodovníčkou u Boha. Deväť mesiacov pred sviatkom narodenia Panny Márie si pripomínáme milosť a dar, ktorý dostala Božia Matka Mária od Boha: už v lone svojej matky svätej Anny, bola pri svojom počatí uchránená od dedičného hriechu. Dedičný hriech sme každý zdedili po našich prarodičoch Adamovi a Eve, ktorí neposlúchli Boha a boli vyhnaní z raja. Dedičný hriech sme mali zmytý sviatosťou krstu, ale následky dedičného hriechu ako náklonnosť k zlému, choroba, utrpenie a smrť ostali. Mária bola uchránená od dedičného hriechu a každého iného hriechu (ťažkého i ľahkého) pre budúce zásluhy umučenia a zmŕtvychvstania jej Syna a nášho Vykupiteľa Ježiša Krista. Takýmto spôsobom si Boh pripravil dôstojný príbytok pre svojho Syna, ktorý sa v plnosti času počal v jej lone. Tento sviatok slávime v Cirkvi už od 12. storočia. Dogma, teda článok viery (to, čo treba veriť), o tomto tajomstve bola slávnostne vyhlásená na Prvom vatikánskom koncile 8. decembra 1854 pápežom Píom IX. za účasti množstva biskupov z celého sveta a tisícov veriacich. Pápež Pius IX. okrem iného vtedy povedal: „Preblahoslavená Panna Mária v prvom okamihu svojho počatia bola zvláštnou milosťou a výnimkou od všemohúceho Boha z ohľadu na zásluhy Ježiša Krista, Spasiteľa ľudského pokolenia, zachovaná čistá od všetkej poškrvny prvotnej viny... Zaiste sa nemáme čoho obávať, nad ničím zúfať pod riadením, pod správou a ochranou tej,

ktorá má voči nám materinské srdce a pracuje na našom spasení, stará sa o celé ľudské pokolenie, a ustanovená od Pána za Kráľovnú neba i zeme a vyvýšená nad

Pokračovanie na str. 9

Vysviacka nového kríža

Dňa 24.11.2019 sa konala pri kostole Všetkých svätých „na Kúte“ vysviacka nového dreveného kríža za účasti veriacich z Liptovskej Štiavnice, Ludrovej a Štiavničky. Kostol Všetkých svätých podporovali bývalí obyvatelia Liptovskej Štiavnice, rod. Rakovských viac ako 250 rokov. Preto je hodné pripomenúť si aj túto skutočnosť.

Kráľovná bez poškrvny dedičného počatá

Pokračovanie zo str. 8

zborny anjelov a rady svätých, stojí po pravici svojho jednorodného Syna, nášho Pána Ježiša Krista, a tak úspešne za nás oroduje svojimi materinskými prosbami, a čo hľadá, nachádza, lebo jej príhovor nemôže ostať nesplneným.“ Do mariánskych (loretánskych) litánií sa vložila prosba „Kráľovná bez poškrvny dedičného hriechu počatá, oroduj za nás.“ Štyri roky po vyhlásení dogmy o Nepoškrvnenom počatí sa v Lurdoch svätej Bernadete zjavila Panna Mária. Keď sa jej miestny farár kázal opýtať na meno krásnej Pani, Mária odpovedala: „Som Nepoškrvnené počatie.“ Zá-

roveň o dva dni po našej odpustovej slávnosti 11. decembra slávime

výročie posviacky nášho kostola. Je to druhý najvýznamnejší sviatok tohto nášho kostola. Tohto roku si pripomínáme 20. výročie posviacky nášho kostola. Konsekráciou čiže posviackou oltára a kostola, bol tento kostol natrvalo zasvätený na Božiu službu ako posvätné miesto, kde sa vysluhujú sviatosti, slúži svätá omša a ako miesto modlitby. Nech nám práve tieto dva sviatky: odpustová slávnosť i výročie posviacky kostola pripomínajú Božie požehnanie i lásku, ktoré dostávame na mocný príhovor Božej matky Márie: Kráľovnej bez poškrvny dedičného hriechu počatej. ■

Zo života farnosti

František Perignát, kaplán

- Vo štvrtok 3. októbra sme v našej farnosti mali celodennú poklonu Najsvätejšej sviatosti oltárnej. Ustavičnú poklonu Najsvätejšej sviatosti zaviedol spišský biskup Boží sluha Ján Vojtaššák. Každý deň v roku je v inej farnosti táto poklona.
- 20. októbra sme slávili Misijnú nedeľu. V Liptovskej Štiavnici po svätej omši viedol besedu o misiách salezián Štefan Kormančík.
- V pondelok 21. októbra sme slávili výročie posviacky farského kostola Všetkých svätých v Ludrovej.
- 1. novembra bol pre našu farnosť výnimočný deň, kedy sme slávili farskú odpustovú slávnosť. Slávnostnú odpustovú omšu vo farskom kostole celebrol pán farár Ján Marhefka.
- 1. novembra poobede sa na všetkých cintorínoch v našej farnosti konali pobožnosti za zosnulých. Počas dušičkovej oktávy 1. – 8. novembra sme mohli získavať plnomocné odpustky pre zosnulých v očisti.
- 9. novembra sme si pri svätej omši

vo farskom kostole v Ludrovej pripomenuli 100 rokov od narodenia kňaza Martina Mikulca, rodáka z Ludrovej.

- 11. novembra sme svätou omšou vo farskom kostole v Ludrovej oslávili sviatok sv. Martina z Tours, biskupa, patróna našej katedrály a celej našej diecézy.
- V nedeľu 17. novembra sa uskutočnilo vo farskom kostole v Ludrovej stretnutie rodičov prvoprijímajúcich detí, ktoré viedol pán farár Ján Marhefka.
- V nedeľu 24. novembra sme slávili slávnosť Krista Kráľa. Na pravé popoludnie pán farár Ján Marhefka požehnal nový kríž pri starom kostole Všetkých svätých na Kúte.
- Na prvú adventnú nedeľu 1. decembra sme začali nový liturgický rok. V úvode svätých omší boli požehnané adventné vence.
- Počas adventu sme slávili rorátne sväté omše, ktoré nám pripomenuli dôležitú úlohu Panny Márie v počiatkoch diela nášho vykúpenia.
- Sviatok svätého Mikuláša sme slávili v piatok 6. decembra. Svätý

Mikuláš je známy svojou dobrotou srdca a štedrosťou, je uctievaný ako patrón detí.

- V pondelok 9. decembra sme slávili v našom kostole v Liptovskej Štiavnici odpustovú slávnosť Nepoškrvneného počatia Panny Márie. Celebrantom slávnostnej odpustovej svätej omše bol známy biblista profesor František Trstenský.
- V stredu 11. decembra sme slávili 20. výročie posviacky nášho kostola v Liptovskej Štiavnici. Slávnostnú svätú omšu celebrol pán kaplán František Perignát.
- Vo štvrtok 19. decembra sa konala predvianočná svätá sved' v našej farnosti.
- V noci 24. decembra slávením polnočnej svätej omše vstúpime do vianočných sviatkov, ktoré nám pripomenú, že Boh sa z lásky k nám stal človekom.
- V nedeľu 29. decembra budeme v Štiavničke sláviť odpustovú slávnosť Svätej rodiny.
- V utorok 31. decembra budeme pri svätých omšiach ďakovať pánu Bohu za všetky dary, ktoré nám v uplynulom roku dal. ■

Vianočné trhy v Liptovskej Štiavnici

Jana Králiková

V predvianočnom období sa v mnohých mestách a obciach konajú vianočné trhy. Aby ani naša obec nebola výnimkou, rozhodla sa partia miestnych mladých ľudí, že ich zorganizujú. Myšlienka sa stala skutočnosťou. V piatok 13. decembra, na sviatok všetkých stríg, sa obcou niesla predvianočná atmosféra. Už od rána organizátori chystali, aby bolo všetko pripravené a otvorenie trhov mohlo začať. O 15:00 začala svätá omša, nasledoval príhovor p. starostu, ktorý trhy otvoril. Po príhovore vystúpili deti našej základnej školy. Pripravili si bohatý program v podobe piesní, básní ako aj krátkého divadielka. Návštevníci trhov si mohli na trhoch zakúpiť výrobky predovšetkým z dielni domácich občanov ako napr. voňavé mydielka, háčkované, či drevené ozdoby na stromček, venčeky na dvere, nádherné doma vyrobené fotoalby. Nechýbali vyzdobené medovníčky z dielne šikovnej Dominiky a chutné oblátky od Majky. O smädných sa postarali miestni hasiči, ktorí ponúkali varené vínko, punč pre deti a dospelých. Netreba zabudnúť spomenúť ani p. Mišoviča, ktorý ponúkal už tradičnú svoju medovinu. Hladné brušká sme si mohli naplniť pri stánku Peťa Huspeninu, ktorý pripravil langoše, zemiakové placky, špirálky a domáce klobásky. V ponuke boli aj pečené pstruhy, ktoré sa rozdávali

Vianočné trhy sa konali na parkovisku pred miestnym kostolom...

ako vynikajúca chuťovka. Pre milovníkov kávy sa tu objavil aj stánok s ňou, od firmy Zrnko dobrej kávy. O 17-tej hodine sme sa presunuli do kultúrneho domu, kde na nás čakal pestrý kultúrny zážitok v podobe ženskej speváckej skupiny Čriepky v sprievode s orchestrom hudby Miloša Bobáňa a Jožka Večereka. V zasadačke kultúrneho domu nám žiaci základnej školy ponúkali na predaj svoje výrobky a chutné koláčiky z dielne šikovných mamičiek. Po vystúpení ženskej speváckej skupiny Čriepky sme si mohli ešte pri stromčeku vypočuť nádherné hlasy zoskupenia Melody.

Dievčatá zo Základnej umeleckej školy L. Fullu nám predviedli, že spievať sa dá aj bez sprievodu hudby. Po ich vystúpení nasledoval voľný priebeh trhov.

Touto cestou, by sme sa chceli poďakovať všetkým organizátorom, obecnému úradu, základnej škole, predajcom, účinkujúcim, sponzorom, ale hlavne vám milí občania, ktorí ste sa trhov zúčastnili v takom hojnom počte.

V ponuke boli aj pečené pstruhy...

Z krátkého divadielka žiakov miestnej ZŠ...

Foto: D. Dírer

Fotogalériu z akcie nájdete na adrese <https://lnk.sk/wFK1>

ŠTIAVNICKÉ TO I TO

Evidované na MK SR pod ev. č. EV 3111/09 (ISSN 1338-9343)
 Šéfredaktor a DTP: RNDr. Dušan Dírer. Redakčná rada: Mgr. Katarína Kačalková, Dušan Lauko.
 Vydáva obec Liptovská Štiavnica jedenkrát štvrtročne. Adresa: Obecný úrad Liptovská Štiavnica, Hlavná 39/53, IČO 00 315 427,
 e-mail: toito@liptovskastiavnica.sk, web: <http://toito.liptovskastiavnica.sk>
 Akékoľvek rozmnožovanie textu, fotografií, grafičky vrátane údajov v elektronickej podobe len s predchádzajúcim písomným súhlasom
 vydavateľa. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu a uverejnenie článkov. Uzávierka príspevkov nasledujúceho čísla: 13. 3. 2020.